

METSÄTALOUS

Puukauppa käy nyt rynnimättä. Ostajia kiinnostavat lähinnä tukkileimikot. TOIMINNANJOHTAJA OLLI MÄKI, SATAKUNNAN METSÄNHOITOYHDISTYS

Jatkuva kasvatus onnistuu kuusella vain lyhyen aikaa

Uuden metsälain mukainen jatkuva kasvatus onnistuu kuusella vain lyhyen aikaa. Kuusikot ränsistyvät, jos niitä yrittää kasvattaa useita sukupolvia peräkkäin.

Metsälain muutos mahdollistaa metsän kasvattamisen eri-ikäis-rakenteisena. Eri-ikäisraken-teista metsää hoidetaan poimin-tahakkuilla, yläharvennuksilla ja pienaukkohakkuilla.

Etelä-Suomessa eri-ikäis-rakenteisen metsän kasvatuksen tähtäävät hakkuut sopivat kuuselle, joka sietää nuorena suurempien puiden varjostusta. Ongelmana on maanousema ja usean peräkkäisen sukupolven kasvatus.

”Jos kuusikkoa vaivaa maan-nousema, sitä ei yläharvennuk-silla saa pois. Ainoa vaihtoehto on kaataa kuusikko, kulottaa maa ja kasvattaa välissä yksi sukupol-vi koivua”, sanoo emerituspro-fessori **Matti Leikola**.

”Kuusi tunkee itsestään koivi-kon alle. Se helpottaa seuraavaa uudistamista.”

Jos kuusia kasvattaa usean su-kupolven peräkkäin, niiden alle muodostuu kunttakerros, joka estää uudistumisen.

”Toisen ja kolmannen suku-polven kuusikoissa on kaiken-laista krempppaa. Niiden kasvu on ilotonta.”

Karu männikkö sopii harsintaan

Männyn yläharvennukset on-nistuvat karuilla kankailla ja rä-meillä. Etenkin Pohjois-Suomen harvat männiköt sietävät suu-riempien puiden poistoa.

”Pohjoissuomalaisessa män-nikössä voi karuilla kasvupaikoilla kasvaa jopa kuusi sukupolvea samaan aikaan. Männyt kasvavat niin harvassa, että uudistuminen onnistuu”, Leikola sanoo.

Myös isovarpuisilla rämeil-lä männikkö on harvaa. Siellä harvennuksella voidaan poistaa suurimmat puut.

”Männikön yläharvennuksissa kannattaa ottaa huomioon, että pisimmät männyt tuottavat eni-ten siementä. Kuusilla siementä saa toisesta latvuskerroksesta.”

Männikön muuttaminen ylä-harvennuksilla kuusikoksi ei välttämättä ole hyvä idea. Kuusi saattaa tunkea männyn alle, mut-ta sen saaminen kunnon kasvuun on toinen juttu.

Koivulle yläharvennus ja jatkuva kasvatus ei Leikolan mukaan sovi ollenkaan. Se on pioneeripu, joka valtaa avoimia kasvupaikkoja.

Harvennus laskee tuotosta

Uuden metsälain hyväksymän jatkuvan kasvatuksen kannatavuudesta ei ole tarkkaa tietoa. Leikola arvelee, että lakimuutoksen taustalla on ihmisten halu välttää avohakkuita.

”Osa ihmisistä haluaa säilyttää metsän olemuksen muuttumat-omana. Taustalla vaikuttaa 20- ja 30-luvun Saksassa syntynyt ajatus ikuisesta metsästä.”

Leikola muistuttaa, että metsän kuutiotuotos on kiinni puuston määrästä. Jatkuvaan peitteisenä kasvatuksen kuuluu kuusikon hakkaaminen hyvin harvaksi.

”Harvennus vähentää tuotos-ta. Kantorahaa suurten puiden poisto kerryttää, mutta sen jäl-keen kuutiotuotoksen kasvua saa odottaa melkoisen ajan.”

Kantorahan suuruuteen vai-kuttaa myös korjuun kalleus. Metsäyhtiöt arvelevat, että poi-mintahakkuilla tukin kantoraha jää noin kymmenen euroa matalammaksi mitä avohakkuilla.

JARMO PALOKALLIO

» Toisen ja kolmannen sukupolven kuusikoissa on kaikenlaista krempppaa. Niiden kasvu on ilotonta.»

MATTI LEIKOLA

Aiemman tutkimustiedon valossa kuusi lähtee männyn alta huonosti kasvuun.

Mikko Pirilä tutkii eri-ikäisrakenteisen metsän kasvattamista UPM:n Harvialan metsätilalla.

KOMMENTTI

”Ryssien raiskaamaa”

Harsinta ja kaskeaminen rasittivat metsiä 1800-luvulla. Huoli metsien katoamisesta oli aito.

Metsäläit ja metsäopetuksen alku käänsi kurssin parempaan. Kestävän metsätalouden ensimmäiset askelet otettiin yli sata vuotta sitten.

Takapakkiaikin tuli. Siitä esimerkkinä oheisen kuvan kyltti, joka on säilynyt Tuomariemmen metsäopistolla Ähtärissä.

Ähtärillä oli ensimmäisen maailmansodan aikana strategista merkitystä rautatien takia. Sitä turvattiin linnoitus-töillä. Ne olivat osa Inkoosta

Tampereen kautta Nurmek-seen ulottuvaa Pietarin ulointa puolustuslinjaa.

Samalla radan varsilla sijaitsevista kruunun metsistä harsittiin tukkia Venäjän tarpeisiin. Jälki oli metsän-vartijakoulun opettajien ja metsähallituksen metsänhoita-jien mielestä rumaa.

Harsinnalla pilatut metsät uudistettiin itsenäistymisen aikoihin. Uudistushakkuun jälkeen metsät kulotettiin, ainakin osasta otettiin yksi ruissato ja sitten ne kylvettiin tai istutettiin havupuulle.

Opetustarkoituksessa ne saivat kyltit, jotka kertoivat

TAUSTAA

Kestävää metsätaloutta

Metsän uudistamisen turvaamisen vaatimus on ollut metsälaissa vuodesta 1886. Nuoren kasvatusmetsän hävittäminen hakkuulla kiellettiin vuonna 1917.

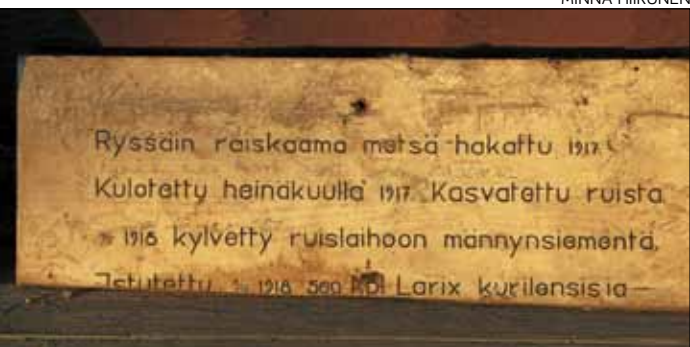
Määrämittaan tehdyt harsintahakkuut yleistyivät 1930-luvulla. Vuoden 1948 harsintajulkilausuman jälkeen harsintahakkuut käytännössä kiellettiin.

Yläharvennuksessa poistetaan suurimpien puiden

lisäksi myös pieniä puita. Yläharvennusta on yleensä käytetty ennen pääte-hakkuutta.

Alaharvennuksessa kasvamaan jätetään suurimmat ja elinvoimaisimmat puut. Sitä sovelletaan tasa-ikäisissä metsikoissa.

Jatkuva kasvatus tarkoittaa metsän kasvattamista peittei-senä ja eri-ikäisrakenteisena. Hakkuissa käytetään ylä-harvennuksia ja pienaukkoja.

niiden historiasta.

Vähän pelkään, että ainakin osa uuden metsälain mahdol-listamista hakkuista saattaisi

saada noilta menneiden aikojen metsämiehiltä saman raiskaus-tuomion.

JARMO PALOKALLIO

Metsäalalle ropisi palkintoja innovaatiokisassa

Metsäala sai kolme palkintoa Laatukeskuksen Vuoden 2013 laatuinnovaatio -kilpailussa.

Suomen metsäkeskuksen Metsään.fi-palvelu voitti julki-sen sektorin sarjan.

Palvelussa metsänomistaja voi katsella ja hyödyntää met-sänsä tietoja sekä ilmoittaa teh-dyistä hoitotoista ja hakkuista. Metsänomistaja voi myös luo-vuttaa metsätietonsa metsäalan palveluntarjoajille hoitotyö- tai puukaupparjouksia varten.

”Palkinto on hieno tunnustus palvelun parissa tekemästämme työstä. Metsään.fi-palvelussa yhdistyy usean eri viranomai-sen keräämä tieto hyödylliseksi työkaluksi”, kertoo Metsäkes-kuksen asiakkuuspäällikkö **Veikko Iittainen**.

Palveluun on tutustunut 23 500 metsänomistajaa ja orga-nisaatiokäyttäjää on reilut 140.

Metsä Fibre ja Ponssekin palkittiin

Metsä Groupiin kuuluva Metsä Fibre voitti suurten yritysten sarjan uusilla Botnia Nordic Plus -havusellulaaduillaan.

Palkittujen sellulaatujen val-mistus alkoi Joutsenossa touko-kuussa 2013.

”Laatuinnovaatiokilpailun voitto jo toisena perättäisenä vuotena on hieno tunnustus pitkäjänteiselle kehitystyöllem-me. Se kannustaa organisaatiota ideoiden työstämisessä kauppal-lisiksi innovaatioiksi asti”. Met-sä Fibren kehitysjohtaja **Kaija Pehu-Lehtonen** sanoo.

Laatukeskus palkitsi Tukhol-massa innovaatiopalkinnolla myös metsäkonevalmistaja Ponssen Scorpion-harvesteris-taan.

”Uudenlaisen rakenteen omaava harvesteri, jossa on pa-rannettu kuljettajan ergonomi-aa ja koneen työtehokkuutta”, kuuluu kilpailun järjestäjän perustelut.

Vuoden laatuinnovaatio -kilpailun tavoitteena on lisätä Suomessa syntyvien innovaa-tioiden määrää ja kohottaa niiden tasoa. Innovatiivisuutta arvioidaan uutuusarvon, hyö-dynnettävyyden ja oppimisen perusteella sekä laatua asiakas-lähtöisyyden ja tulokellisuus-ten perusteella.

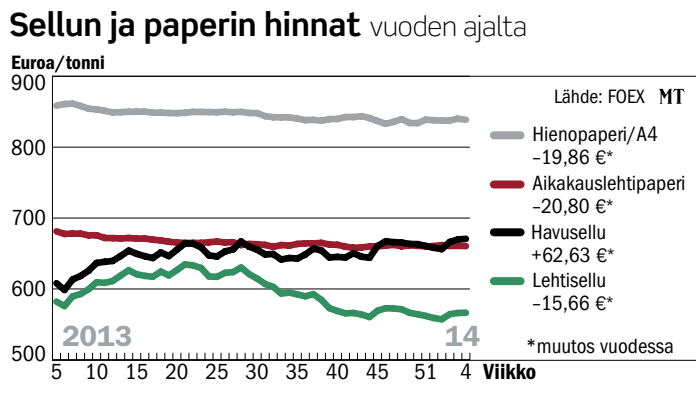
SUVI NIEMI

Sellun hinta jatkaa nousua

Sellun hinta jatkaa tasaista nou-sua. Sellun ja paperin hintoja seuraavan Foexin hintaindeksin mukaan valkaistun havusellun tonnihinta oli Euroopassa viime vuoden tammikuun lopussa 819 dollaria.

Vuoden aikana sellun hinta on hivuttautunut ylöspäin niin, että valkaistun havusellutonnin arvo on Foexin indeksin mu-kaan Euroopassa täällä viikolla jo 911 dollaria.

Osa selluntuottajista on il-moittanut korottavansa vielä hintaa tammikuussa.

Kiinassa uudenvuoden vuoksi paperikoneita pysäytellään, mikä näkyy hetkeksi sellun kysynnässä.

Foexin mukaan kysyntää ei kuitenkaan voi luonnehtia mi-tenkään heikoksi.

Selluntuottajat ovat ilmoit-

taneet Kiinassa viimeksi viime viikolla havusellutonnin keski-määrin 20 dollarin korotuksista. Muun muassa chileläinen Arauco kertoi nostavansa radia-tamäntysellun hintaa.

Ankarat sääolosuhteet ovat

viivästyttäneet sellutoimituksia Pohjois-Amerikasta Kiinaan, mikä on osaltaan vahvistanut etenkin havusellun hintao-do-tuksia ainakin lyhyellä aikavä-lillä.

JUHA KAIHLANEN

Tukkileimikoita ehtii vielä talvikorjuuseen

Metsäyhtiöt haalivat edelleen talvikorjuuseen yksittäisiä tuk-kileimikoita. Harvennusleimi-koita korjuuohjelmiin on enää vaikeaa sijoittaa.

”Puukauppa käy nyt ryn-nimättä. Ostajia kiinnostavat lähinnä tukkileimikot”, kertoo toiminnanjohtaja **Olli Mäki** Satakunnan metsänhoitoyhdis-tyksestä.

Harvennusleimikoiden osalta tämän talven puut ovat jo ostettu ja myyty. Tukin osaltakin tämän talven leimikot ovat pääosin kasassa. Niitä kuitenkin saattaa edelleen mahtua korjuuohjel-maan.

Kevättalvella osto siirtyy keli-rikkoleimikoihin. Niistä on aina pulaa. Kesäkorjuuseen sopivilla paikoilla kaupaksi käy myös har-vennuspuu.

”Viime vuosi oli kokonaisuu-tena hyvä. Tällä hetkellä ei ole näkyvissä mitään, mikä muuttai-

si tilanteen. Tästäkin vuodesta odotetaan siksi hyvää puukaup-pavuotta.”

Viime vuonna Satakunnassa hintahuippu osui kevätkesään. Sen jälkeen hinnat ovat pysytel-leet vakaina.

Metsätutkimuslaitoksen mu-kaan mäntytukin kantohinta päätyi joulukuussa 55,6 ja kuusitukin 56,3 euroon kuutiomet-riltä.

Edellisvuodesta hinnat nou-sivat reaalisesti 4 prosentilla. Toisaalta joulukuun kantohinnat jäivät selvästi keskimääräistä heikommiksi.

Uudistushakkuiden mänty- ja kuusitukista maksettiin joulu-kuussa 57,2 euroa kuutiometriltä.

Mäntykuitupuun hinta oli joulukuussa 15,8 ja kuusikuitu-puun 17,6 euroa kuutiometriltä. Hinnat olivat miltei samat kuin kuukautta aiemmin ja lähellä

» Viime vuosi oli hyvä. Tällä hetkellä ei ole näkyvissä mitään, mikä muuttaisi tilanteen. Tästäkin vuodesta odotetaan siksi hyvää puu-kauppavuotta.»

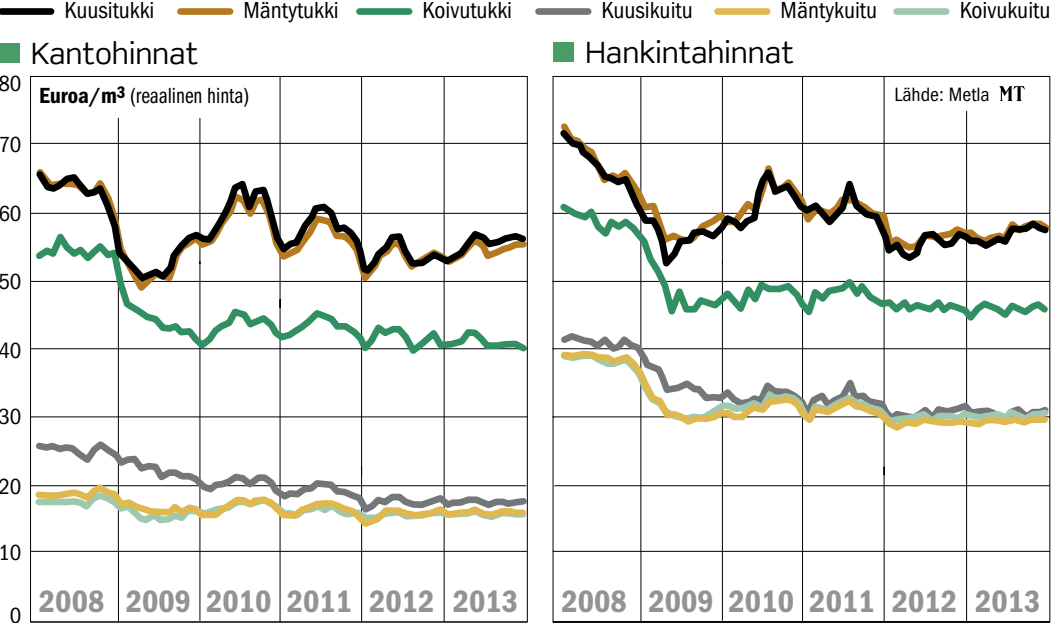
OLLI MÄKI

edellisvuoden hintaa.

Edeltäneen kymmenen vuo-den keskimääräiseen hintaan verrattuna mäntykuitupuun hinta oli 6 prosenttia ja kuusikui-tupuun 27 prosenttia matalampi.

JARMO PALOKALLIO

Puun hinnat yksityismetsissä 2008-2013

METSÄSTÄ LYHYESTI

Konekustannusten nousu kiihtyi

Metsäkoneiden kustannukset nousivat joulukuussa 0,8 prosenttia edellisvuodesta. Nou-suvauhti kiihtyi marraskuulta, jolloin kasvu jäi 0,1 prosenttiin, kertoo Tilastokeskus.

Metsätraktoreiden kustan-nukset nousivat joulukuussa 0,9 ja hakkuukoneiden 0,8 prosenttia.

Kustannuksia nostivat työ-voima- ja korkokustannukset. Toisaalta polttoaine halpeni.

Uusiin menetelmiin saa koulutusta

Suomen metsäkeskus ja Metsäntutkimuslaitos järjes-tävät metsäalan toimijoille koulutusta eri-ikäisrakenteisen metsän kasvattamisesta. Seuraava seminaari pidetään Lapin ammattikorkeakoulun Borealis-salissa torstaina. Päivän aikana käydään läpi eri-ikäisrakentei-sen metsänhoidon perusteet sekä perehdytään menetelmään uusimman tutkimustiedon ja kokemuksen pohjalta.

Puuliiton vaalit syksyllä

Puu- ja erityisalojen liitto val-mistautuu syyskuun lopun liit-tovaaleihin. Vaaleissa valitaan 41 jäsenen valtuusto ja Puukas-san edustajisto. Vaalipiirejä on neljä: mekaanisen metsäteolli-suuden, puusepänteollisuuden sekä veneenkannus-, harja- ja sivellinalojen, metsä-, metsäko-ne-, turve- ja bioenergia-alojen ja maatalousalojen vaalipiiri. Äänioikeutettuja on noin 31 000.